

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

5. september 2018

Endelig besvarelse af spørgsmål 302 alm. del stillet af udvalget den 27. juli 2018 efter ønske fra Morten Bødskov (S).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Vil ministeren oplyse, hvor mange virksomheder der er omfattet af hvidvaskloven, og hvor mange virksomheder der endnu ikke har implementeret loven eller kun delvist har implementeret loven, fordelt på brancher og virksomhedsstørrelse?

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Finanstilsynet, der oplyser følgende som jeg kan henholde mig til.

”Der er ca. 1.500 virksomheder underlagt Finanstilsynets hvidvasktilsyn. Heraf er der knap 500 agenter for pengeoverførselsvirksomheder i udlandet, som primært er under hjemlandets tilsyn, men hvor Finanstilsynet overvåger, om de overholder hvidvaskreglerne i Danmark.

Samtlige virksomheder, der er omfattet af hvidvaskloven, er forpligtet til at overholde denne og dermed have indrettet sig, som det er krævet i loven. Finanstilsynet skal i overensstemmelse med af 4. hvidvaskdirektiv indrette sin tilsynsindsats på baggrund af en risikobetragtning. Finanstilsynet har derfor i første omgang fokuseret tilsynsindsatsen omkring de virksomheder, hvor risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme vurderes at være størst.

Baseret på diverse nationale og internationale risikovurderinger har Finanstilsynet siden den nye hvidvasklovs ikrafttræden den 26. juni 2017 bl.a. foretaget en tilsynsindsats over for 13 af i alt 63 pengeoverførselsvirksomheder, der har hjemland i Danmark. Det er Finanstilsynets opfattelse, at disse virksomheder generelt arbejder seriøst med hvidvaskloven, men at den praktiske implementering volder dem udfordringer. Udfordringerne er generelt centreret omkring indarbejdning af de risikobaserede forebyggelsesforanstaltninger. Virksomhederne skal således i henhold til lovgivningen foretage en vurdering af, hvilke kunder de skal føre en skærpet overvågning af, og hvilke de kan nøjes med en lempet overvågning.

Der er ofte tale om meget små virksomheder, som erfaringsmæssigt har større udfordringer med at implementere nye procedurer end store virksomheder, da de ikke kan afsætte så mange ressourcer til området.

Foruden en tilsynsindsats over for pengeoverførselsvirksomhederne har Finanstilsynet også været på tilsyn i andre virksomheder, heriblandt 10 ud af de i alt 69 pengeinstitutter. Konklusionen i forhold til pengeinstitutterne er, at de generelt arbejder seriøst med hvidvaskloven, men at den praktiske implementering ligeledes volder dem udfordringer.

Det skal nævnes, at der er visse af både pengeoverførselsvirksomhederne og pengeinstitutterne, der har væsentlige mangler i overholdelsen af reglerne og som vil få alvorlige påbud.

Valutavekslingsvirksomhederne blev i sommeren 2017 overført fra Erhvervsstyrelsen til Finanstilsynet, og valutavekslingsvirksomhederne skulle inden 31. december 2017 indsende en ansøgning om tilladelse til Finanstilsynet, hvis de ønskede at fortsætte deres virksomhed. Tilsynet med disse virksomheder har indtil nu bestået i at behandle ansøgningerne grundigt. Finanstilsynet forventer, at en større del af de 31 eksisterende virksomheder, der ansøgte, ikke vil få en tilladelse, da de ikke lever op til lovens krav. De vil derfor skulle ophøre med at drive valutavekslingsvirksomhed. Finanstilsynet vurderer, at det er den branche, der har haft sværest ved at leve op til kravene.

Finanstilsynet har på nuværende tidspunkt ikke grundlag for at give en generel status på implementeringen af hvidvaskloven i andre virksomhedstyper.”

Spørgsmålet har også været forelagt Erhvervsstyrelsen, der oplyser følgende.

”Der er ca. 12.000 virksomheder, som er underlagt styrelsens hvidvasktilsyn. Opgørelsen over enheder underlagt Erhvervsstyrelsens hvidvasktilsyn bygger dels på antallet af godkendelser i Erhvervsstyrelsens registre og dels på styrelsens estimater over relevante branchekoder.

De enheder, som Erhvervsstyrelsen har under tilsyn, er revisorer, ejendomsmæglere, skatterådgivere, eksterne bogholdere, ikke-godkendte revisorer og andre virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervmæssigt leverer samme ydelser som advokater, revisorer og ejendomsmæglere samt tjeneste udbydere til virksomheder (bl.a. virksomhedsoprettere og kontorhoteller).

Erhvervsstyrelsen er på samme måde som Finanstilsynet forpligtet til at tilrette tilsynsindsatsen ud fra en risikobetragtning. Det betyder, at Erhvervsstyrelsen har fokuseret tilsynsindsatsen omkring de enheder, hvor risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme vurderes størst.

Erhvervsstyrelsen møder generelt stor velvilje hos virksomhederne, men ikke alle virksomheder er opmærksomme på, at de er omfattet af loven. Det gælder f.eks. de mindre og ikke organiserede virksomheder. Derfor har Erhvervsstyrelsen igangsat en kommunikationsindsats, hvor vejledning om reglerne bl.a. målrettes ift. såvel brancher som virksomhedernes vidensniveau.”

For så vidt angår tilsynet med advokater, har jeg forelagt spørgsmålet for Justitsministeriet, der har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til.

”Justitsministeriet har til brug for besvarelserne af spørgsmål 302-305 og 307 indhentet en udtalelse fra Advokatsamfundet, som fører tilsyn med advokater og advokatvirksomheder. Advokatsamfundet har oplyst følgende:

”Det fremgår af § 1, stk. 1, nr. 14, i hvidvaskloven, at advokater alene er omfattet, såfremt de har sager af en bestemt type, herunder ejendoms-handler, stiftelse og drift af selskaber samt forvaltning af klienters penge, ligesom advokatens forpligtelser efter hvidvaskloven alene er i forhold til klienten.

Det er således ikke alle advokatvirksomheder, der har sager omfattet af hvidvaskloven. Advokatsamfundet er ikke bekendt med antallet af advokatvirksomheder med sager omfattet af hvidvaskloven, men det vurderes, at omkring 75 pct. af advokatvirksomhederne har sager omfattet af hvidvaskloven, hvilket svarer til omkring 1.200 til 1.300 advokatvirksomheder. Det er ikke muligt at anføre det eksakte antal advokatvirksomheder, idet dette løbende ændres.

Advokatrådets sekretariat har i forbindelse med tilsyn hos advokatvirksomheder, hvor der konstateres manglende efterlevelse af hvidvasklovens regler, mulighed for at meddele advokatvirksomheden påbud med en frist til at efterleve reglerne. Påbuddene omfatter i langt størstedelen af tilfældene mindre alvorlige mangler, hvor den tilsynsførende f.eks. vurderer, at advokatvirksomhedens politik, procedure eller risikovurdering burde indeholde yderligere vurderinger eller beskrivelser. Advokatvirksomheden retter typisk for sig inden fristens udløb.

Advokatsamfundet har ikke kendskab til advokatvirksomheder, som endnu ikke helt eller delvist har implementeret hvidvaskloven, og som ikke allerede er indbragt for Advokatnævnet. Der verserer i øjeblikket tre sager for Advokatnævnet vedrørende manglende efterlevelse af reglerne i hvidvaskloven. Alle tre sager vedrører utilstrækkelig politik, procedure og/eller risikovurdering.”

For så vidt angår de virksomheder som henhører under Skatteministeriets ressort, har Skatteministeriet oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til.

”Spillemyndigheden har oplyst, at der primo august var 40 udbydere af spil omfattet af hvidvaskloven.

Spillemyndigheden fører et risikobaseret tilsyn med de omfattede virksomheder. På baggrund heraf kan det konstateres, at enkelte virksomheder ikke har haft tilstrækkelig efterlevelse af enkeltområder i bestemmelserne i lovgivningen, men det er Spillemyndighedens vurdering, at virksomhederne generelt har implementeret loven.”

Med venlig hilsen

Rasmus Jarlov